

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

2020.11.
2020.11.

ГАРЧИГ

Аргачлалын тайлбар	3-4
Хүн ам өрхийн зарим үзүүлэлт.....	5
Орон нутгийн төсвийн орлого, зарлага	5-6
Ажиллагсад, ажилгүйчүүд, ажлын байр	6
Мөнгө, банк.....	7
Үнэ.....	7-8
Аж үйлдвэр.....	8
Хөдөө аж ахуй	9-11
Нийгмийн даатгал, нийгмийн халамж.....	11-12
Эрүүл мэнд.....	12-13
Гэмт хэрэг.....	13-14

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

- **Хөдөлмөр:** Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдэд Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа Хөдөлмөр, халамж, үйлчилгээний газарт бүртгүүлсэн хүмүүс орсон болно.
- **Эрүүл мэнд, Гэмт хэрэг:** Уг салбарын мэдээнүүдийг холбогдох газар, хэлтсүүд нь нэгтгэн гаргаж ирүүлдэг.
 - **1 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
 - **1-5 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1-5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
- **Гэмт хэрэг:** Аймгийн цагдаагийн газраас захиргааны статистик мэдээгээр нэгтгэн гаргадаг.
- **Эрүүгийн хуульд** эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр заасан, нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэнэ. Гэмт хэргийн нийгмийн аюулын шинж чанар, хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд, хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна.

Эрүүгийн хууль шинэчлэгдсэнтэй холбогдон гэмт хэргийн нэр төрөл урьдынхаас нилээд өөрчлөгдсөн.

 - Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүйгээс алах хэргийг нэгтгэн оруулсан.
 - Хүүхэд гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулсан.
 - Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах, бусдын эд хөрөнгийг булаах, бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх, бусдыг эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах, бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх гэмт хэргийг хамруулсан.
 - Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэгт гал түймрийн хэргийг хамруулсан.
 - Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэгт танхайн гэмт хэргийг оруулсан.
 - 18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог гаргахдаа нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог оны эхний 18 ба түүнээс дээш насны хүн амд харьцуулан тооцно.
- **Хэрэглээний үнийн индекс / ХҮИ / гэдэг нь** хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн

өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

- Үндэсний статистикийн хороо нь хэрэглээний үнийн улсын индексийг Улаанбаатар хотын ХҮИ-ээр тооцож байсан аргачлалаа шинэчилж, 2008 оны 1 дүгээр сараас олон улсын нийтлэг арга зүйн дагуу хэрэглээний үнийн улсын индексийг аймаг, нийслэлийн өрхийн 2010 оны хэрэглээний зардлаар жигнэсэн дундаж үзүүлэлтээр тооцох аргачлалд шилжсэн.
- **Мөнгө, банк:** Монгол банк арилжааны банкуудаас мэдээг авч нэгтгэн, банкуудын үндсэн материалын хамт ирүүлдэг.
- **Төрийн санхүү:** Төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Олон Улсын Валютын Сангийн стандарт ангиллаар 1995 оны 10-р сараас эхлэн жил бүр гаргаж байна. Аймгийн төсвийн орлого нь аймаг, сумын төсвийн орлогоос бүрдэнэ. Аймгийн төсвийн мэдээг Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс үндсэн нэгжүүдээс авч нэгтгэн ирүүлдэг.
- **Хөдөө аж ахуй:** Мал төллөлт, төл бойжилт, мал хорогдлын мэдээг багийн Засаг дарга нар өрхөөс цуглуулж, сумын тамгын газарт нэгтгэн ирүүлдэг.
- **Аж үйлдвэр:** Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үндсэн нэгжүүд мэдээг ирүүлдэг.

Нийт бүтээгдэхүүний өсөлтийг тооцохдоо: гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно.

Борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд оны үнээр үнэлж, худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл нь тухайн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

ХҮН АМ, ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

ӨРХИЙН ТОО, ӨРХИЙН ТЭРГҮҮЛЭГЧИЙН ХҮЙС

			Үүнээс	Үүнээс
			Эм	Эр
Баянхонгор	Баацагаан сум	1 058	198	860
Баянхонгор	Баянбулаг сум	494	83	411
Баянхонгор	Баянговь сум	887	210	677
Баянхонгор	Баянлиг сум	1 075	211	864
Баянхонгор	Баян-Овоо сум	853	190	663
Баянхонгор	Баян-Өндөр сум	744	146	598
Баянхонгор	Баянхонгор сум	9 633	3 417	6 216
Баянхонгор	Баянцагаан сум	1 036	218	818
Баянхонгор	Богд сум	900	187	713
Баянхонгор	Бөмбөгөр сум	1 015	210	805
Баянхонгор	Бууцагаан сум	1 090	230	860
Баянхонгор	Галуут сум	1 253	238	1 015
Баянхонгор	Гурванбулаг сум	653	100	553
Баянхонгор	Жаргалант сум	905	209	696
Баянхонгор	Жинст сум	644	115	529
Баянхонгор	Заг сум	633	123	510
Баянхонгор	Өлзийт сум	1 147	250	897
Баянхонгор	Хүрээмарал сум	528	86	442
Баянхонгор	Шинэжинст сум	768	170	598
Баянхонгор	Эрдэнэцогт сум	1 297	271	1 026
Нийт		26 613	6 862	19 751

ХҮН АМЫН ТОО

Засаг захиргааны нэгж	2019			2018		
	Нийт	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Нийт	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Баянхонгор	89,253	43,974	45,279	88,359	43,530	44,829
Баянхонгор	32,297	15,399	16,898	31,685	15,127	16,558
Баацагаан	3,282	1,673	1,609	3,307	1,679	1,628
Баянбулаг	1,789	878	911	1,767	877	890
Баянговь	2,986	1,438	1,548	2,922	1,420	1,502
Баянлиг	3,860	1,906	1,954	3,848	1,906	1,942
Баян-Овоо	2,594	1,353	1,241	2,650	1,384	1,266
Баян-Өндөр	2,650	1,342	1,308	2,668	1,350	1,318
Баянцагаан	3,592	1,809	1,783	3,590	1,811	1,779
Богд	3,127	1,541	1,586	3,113	1,516	1,597
Бөмбөгөр	3,323	1,675	1,648	3,288	1,644	1,644
Бууцагаан	3,703	1,858	1,845	3,670	1,836	1,834
Галуут	4,112	2,138	1,974	4,103	2,122	1,981
Гурванбулаг	2,273	1,128	1,145	2,216	1,096	1,120
Жаргалант	2,901	1,443	1,458	2,961	1,474	1,487
Жинст	2,228	1,104	1,124	2,192	1,084	1,108
Заг	2,086	1,064	1,022	2,073	1,050	1,023
Өлзийт	3,845	1,926	1,919	3,870	1,945	1,925
Хүрээмарал	1,793	908	885	1,748	883	865
Шинэжинст	2,493	1,230	1,263	2,449	1,205	1,244
Эрдэнэцогт	4,319	2,161	2,158	4,239	2,121	2,118

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

2020 оны 11 дүгээр сарын байдлаар аймгийн төсвийн орлогын дүн 14265.9 сая төгрөг болж, өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 668.1 сая төгрөгөөр буюу 4.9 хувиар өссөн байна. 2020 оны 11 сарын нийт орлогын болон татварын орлогын төлөвлөгөөг Богд, Хүрээмарал, Баян-Өндөр, Бууцагаан, Баянговь, Гурванбулаг, Жаргалант, Бөмбөгөр, Галуут, Эрдэнэцогт, сумууд давуулан биелүүлсэн байна.

Орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг төрөл дээр нь авч үзвэл газрын төлбөр 25.1 сая төгрөг, газрын дуудлага худалдааны орлого 65.1 сая төгрөг, ААНБ-ын орлогын албан татвар 290.7 сая төгрөг, НӨАТатвар 64.7 сая төгрөг, хог хаягдлын хураамж 12.7 сая төгрөгөөр тус тус тасарч, ЦХТА орлого /суутган-1/ 271.8 сая төгрөг, ус ашигласны төлбөр 105.2 сая төгрөг, Улсын тэмдэгтийн хураамж 6.6 сая төгрөг, ИОТТХ 35.2 сая төгрөг, АТӨЯХ-н татвар 53.1 сая төгрөг, ҮХЭХ-ийн татвар 31.5 сая төгрөгөөр тус тус давуулан биелүүлжээ.

Нийт орлогод ААНБ-н орлогын албан татвар 2.4 хувь, нэмүү өртгийн албан татвар 7.5 хувь, ЦХТА орлого 39.1 хувь, авто тээвэр өөрөө авагч хэрэгслийн татвар 3.9 хувь, хүү торгууль 8.3 хувь. бусад төлбөр хураамж 3.5 хувийг тус тус эзэлж байна

МӨНГӨ ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖ

Монгол Банкны аймаг дахь салбараас ирүүлсэн мэдээгээр 2020 оны 11 дүгээр сарын 30-ны байдлаар арилжааны банкуудаар нийт зээлийн өрийн үлдэгдэл 201426.6 сая төгрөг байгаагийн 4768.7 сая төгрөг нь анхаарал хандуулах зээл /хугацаа хэтэрсэн/, 2991.7 сая нь чанаргүй зээл байна.

2020 оны эхний 11 сарын байдлаар нийт хадгаламжийн үлдэгдэл 153319.4 сая төгрөг болжээ. Үүний 43048.6 сая төгрөг нь хугацаагүй хадгаламж, 110187.2 сая төгрөг нь хугацаатай хадгаламж байна.

		/Мян.төг/
№	Үзүүлэлтүүд	2020.11.30
1	Мөнгөн хөрөнгө	2,221,940.3
2	Зээлийн өрийн үлдэгдэл /Цэвэр/	201,426,598.9
3	Хэвийн зээл	195,172,513.9
4	Анхаарал хандуулах	4,768,672.1
5	Чанаргүй зээл	2,991,735.8
6	Хэвийн бус зээл	1,027,920.8
7	Эргэлзээтэй зээл	740,886.1
8	Муу зээл	1,222,928.9
9	Нийт зээл	202,932,921.8
10	Үндсэн хөрөнгө Цэвэр//	4,647,166.3
11	Ний активын дүн	216,898,812.2
12	Харилцах данс	26,917,039.0
13	Хадгаламжийн данс	153,319,435.0
14	Хугацаагүй хадгаламж	43,048,655.3
15	Хугацаатай хадгаламж	110,187,206.5
16	Бусад хадгаламж (сертификат, үнэт мө)	83,573.1
17	Нийт пассивийн дүн	198,579,058.3
18	Ашиг/Алдагдал	18,319,753.9

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Аймгийн өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс 11 сарын байдлаар өмнөх сартай харьцуулсанаар 0.6 хувиар өсчээ, ийнхүү өсөхөд голлож хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа, тээвэр. Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ бүлгийн бараа бүтээгдэхүүний үнэ өссөн нь нөлөөлжээ.

Харин өмнөх оны жилийн эцэстэй харьцуулахад 3.2 хувиар өссөн нь хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны барааны бүлгийн үнэ, хувцас бөс бараа, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн бараа бүтээгдэхүүний үнэ өссөнтэй холбоотойгоор өссөн нь харагдаж байна.

Тайлант 11 дүгээр сарыг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад ерөнхий индекс 3.7 хувиар өссөн байгаа нь голлож хувцас, бөс бараа, гутал, зочид буудал нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ бүлгийн барааны үнэ өссөнтэй шууд холбоотой байна.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Барааны бүлгээр	2020.11	2020.11	2020.11
	2019.11	2019.12	2020.10
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	103.7	103.2	100.6
ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	107.6	106.6	102.1
СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	101.5	100.7	100.0
ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	107.7	106.8	100.0
ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД	99.8	99.8	100.0
ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	105.3	105.1	100.0
ЭМ ТАРИА ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	102.5	102.5	100.0
ТЭЭВЭР	93.6	93.2	100.1
ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.4	100.4	100.2
АМРАЛТ ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭ	102.9	102.9	100.0
БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0	100.0
ЗОЧИД БУУДАЛ НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	108.6	108.6	100.0
БУСАД БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭ	104.7	104.7	100.0

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Мал тооллогын дүнгээр 2019 оны жилийн эцэст манай аймгийн мал сүргийн тоо 4644.8 мянга болж, 2018 оныхоос 9.3 хувь буюу 395.3 мянган толгойгоор өссөн байна. Урьдчилсан дүнгээр адуун сүргийн тоо 189.5 мянга, үхэр сүрэг 257.6 мянга, тэмээн сүрэг 58.1 мянга, хонь 1406.0 мянга, ямаа 2733.7 мянган толгой болж нийт мал сүргийн тоо таван төрөл дээрээ өсчээ.

Нийт мал сүргийн дотор адуу 4.1 хувь, үхэр 5.5 хувь, тэмээ 1.3 хувь, хонь 30.3 хувь, ямаа 58.8 хувийг тус тус эзэлж, өмнөх оныхоос ямааны эзлэх хувь 0.5 пунктээр өсч, хониных 0.3 пункт, үхэр 0.1 пункт, тэмээнийх 0.1 пунктээр тус тус буурсан байна.

Малын тоо 2019 онд

МЯН.ТОЛ

	Малын тоо		2019/2018		Нийт дүнд эзлэх хувь	
	2018	2019	Зөрүү	Хувь	2018	2019
Бүгд	4249.5	4644.8	395.3	109.3	100.0	100.0
Адуу	175.9	189.5	13.6	107.7	4.1	4.1
Үхэр	239.8	257.6	17.8	107.4	5.6	5.5
Тэмээ	57.4	58.1	0.7	101.2	1.4	1.3
Хонь	1297.5	1406.0	108.5	108.4	30.6	30.3
Ямаа	2478.9	2733.7	254.8	110.3	58.3	58.8

Манай аймаг улсад нийт малын тоогоор 4644.8 мянган толгой малтай зургаад, ямааны тоогоор 2733.7 мянган толгой ямаатай нэгдүгээрт, тэмээний тоогоор 58.1 мянган толгой тэмээтэй хоёрдугаарт, үхрээр 257.5 мянган толгой үхэртэй есдүгээрт, адуугаар 189.5 мянган толгой адуутай аравт, хониор 1406.0 мянган толгой хоньтой арваннэгдүгээрт орж байна.

Хамгийн олон мал тоолуулсан эхний 5 сумд Баацагаан 368.3 мянган толгой, Галуут 309.6 мянган толгой, Бууцагаан 303.1 мянган толгой, Бөмбөгөр 299.6 мянган толгой, Өлзийт 277.5 мянган толгой мал тус тус тоолуулжээ.

Аймгийн хэмжээнд 9 дүгээр сарын мал төллөлт, төл бойжилтийн мэдээгээр оны эхний хээлтэгчийн 77.2 хувь буюу нийт 1521784 хээлтэгч мал төллөсөн ба гарсан төлийн 96.9 хувь буюу 1466826 төл эсэн мэнд бойжиж байна. Бойжсон төлийг төрлөөр нь харвал ботго 9412, унага 38080, тугал 65626, хурга 495789, ишиг 857919 толгой тус тус бойжсон байна.

2020 оны 9 дүгээр сарын том малын зүй бус хорогдлын мэдээгээр нийт 55097 толгой мал хорогдсон нь оны эхний малын 1.2 хувийг эзлэж байна. Том малын зүй бус хорогдлыг төрлөөр нь авч үзвэл тэмээ 130, адуу 4268, үхэр 2936, хонь 17704, ямаа 30059 толгой тус тус хорогджээ, мөн нийт хорогдсон малын 32.9 хувь буюу 18120 толгой хээлтэгч мал хорогдсон байна, төрлөөр нь харвал ингэ 24, гүү 1501, үнээ 890, эм хонь 5976, эм ямаа 9729 толгой хорогджээ.

Тариалсан талбайн 2020 оны 06 сарын мэдээгээр нийт 555.5 га д тариалалт хийсэн байна. Тариалсан талбайг төрлөөр нь задлаж харвал төмс 204.6 га-д, тэжээлийн ургамал 236.8 га-д, хүнсний ногоо 109.8 га-д тус тус тариалжээ.

Тариалсан талбайг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төмс 33.5 га буюу 19.6 хувиар өссөн, тэжээлийн ургамал 56.1 га буюу 19.2 хувиар, хүнсний ногоо 15.9 га буюу 14.4 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Ургац хураалтын явцын мэдээгээр аймгийн хэмжээнд 2020 оны 10 дугаар сарын 30-ний байдлаар 1818.7 тонн төмс, 717.6 тонн хүнсний ногоо хураасан нь өмнөх оны мөн үеэс төмс 155.6 тонн (9.3 %)-оор өсч, хүнсний ногоо 81.3 тонн (11.3 %)-оор буурсан байна.

АЖ ҮЙЛДВЭР

2020 оны 11 дүгээр сарын байдлаар аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний борлуулалт 38797.1 сая төгрөг болж, өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 7214.1 сая төгрөгөөр буюу 22.8 хувиар өссөн байна, ингэж өсөхөд нөлөөлсөн гол шалтгаан нь алт олборлолт, борлуулалт өссөнтэй холбоотой юм

Аж үйлдвэрийн борлуулалтын 2020 оны эхний 11 сарын гүйцэтгэл

Нийт борлуулалт товчоо, салбараар

Салбар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт (мян.төг)				
	2019		2020		2020/2019
	XI	I-XI	XI*	I-XI*	I-XI*
Нийт дүн	2898563	31583580	4838960.9	38797065	122.8
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	1935323	25211621	3572797.3	30323386	120.3
Боловсруулах аж үйлдвэр	62806.6	762689.4	87534.9	1360119	178.3
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	715891.8	4073600.6	999610.2	5492263.7	134.8

Аж үйлдвэрийн нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн 2020 оны эхний 11 сарын гүйцэтгэл

Бүтээгдэхүүний нэрс	хэмжих нэгж	Биет хэмжээ				2020/2019
		2019		2020		I-XI*
		XI	I-XI	XI*	I-XI*	
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр						
Чулуун нүүрс	мян.тн	9.1	31.7	13.4	44.32	139.8
Алт	кг	14.81	230.41	24.233	238.769	103.6
Боловсруулах аж үйлдвэр						
Дулааны эрчим хүч	мян.Гкал	59.135	334.89	70	399.16	119.2
Хиам	тн	0.8	8.8	0	5.89	66.9
Боловсруулсан шингэн сүү	мян.л	0.225	4.213	1.3	4.879	89.7
Нарийн боов	тн	10.255	130.744	14.83	156.092	115.8
Талх	тн	11.267	145.96	15.64	184.982	128.8
Түгээсэн цэвэр ус	мян.м3	56.1	557.4	53.7	609.69	109.4

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

Нийгмийн халамжийн сангаас эхний 11 сарын байдлаар нийт 7024.3 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгож үүнээс жирэмсэн болон нярай хөхүүл хүүхэдтэй 2230 эхчүүдэд 39.2 сая төгрөг, алдарт эхийн одонтой эхчүүдэд олгосон тусламж 7596 эхэд 988.3 сая төгрөг, алдар цолтой 27 ахмадад 49.3 сая төгрөгийн хөнгөлөлт үзүүлсэн бол Ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа нэг удаагийн хөнгөлөлт, тусламж 3110 хүнд 487.5 сая төгрөг, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт, тусламж 881 хүнд 193.6 сая төгрөг тус тус зарцуулсан байна.

АЖИЛГҮЙДЭЛ, АЖЛЫН БАЙР, АЖИЛЛАГСАД

Эхний 11 сард аймгийн бүртгэлтэй ажилгүй иргэд 1097 болж өмнөх сараас 229 иргэнээр өссөн байна. Нийт бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 606 буюу 55.2 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийг насны бүлгээр авч үзвэл 15-44 насныхан 78.8 хувь буюу 864 иргэн, 45 дээш насныхан 233 иргэн 21.2 хувийг эзлэж байна. Харин боловсролын түвшнээр харвал бүрэн дунд хүртэл боловсролтой иргэд 688 буюу 62.7 хувь, тусгай мэргэжлийн болон техникийн боловсролтой иргэд 111 буюу 10.2 хувь, дээд, магистр, докторын боловсролтой иргэд 298 буюу 27.1 хувийг тус тус эзлэж байна.

2020 оны эхний 11 сард нийт ажилгүйчүүдээс 1050 иргэн үүнээс 523 эмэгтэй ажилд зуучлагдан оржээ. Ажилд орсон иргэдийн 739 иргэн буюу 70.4 хувь нь 15-44 насныхан байна.

Шинэ ажлын байранд нийт 702 иргэн ажиллаж байгаа бөгөөд үүний 50.1 хувь буюу 352 нь эмэгтэйчүүд байна. Шинэ ажлын байранд ажиллаж байгаа иргэдийг эдийн засгийн салбараар харвал Хөдөө аж ахуйн салбарт 195, барилгын салбарт 25, Боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбарт 126, Худалдааны салбарт 100, санхүүгийн болон даатгалд 3, төрийн удирдлага болон албан журмын нийгмийн хамгаалалд 88, боловсролд 32, үйлчилгээний бусад үйл ажиллагааны салбарт 21, хүний эрүүл мэнд нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа салбарт 18 хүнд шинэ ажлын байр гаргаж ажиллаж байна.

Эхний 11 сарын байдлаар 1247 ажлын байрны захиалга ирсэн байна. Ажлын байрны захиалгыг эдийн засгийн салбараар үзвэл Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн хамгаалалд 176, Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаанд 44, Хөдөө аж ахуйн салбарт 298, Барилгын салбарт 105, Боловсролын салбарт 62, Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа 300, уул уурхай олборлолтын салбарт 43, хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн салбарт 39, боловсруулах үйлдвэрлэлд 81, зочид буудал, байр сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээний салбарт 13, бусад салбаруудад 0-9 ажлын байрны захиалга иржээ.

ЭРҮҮЛ МЭНД

2020 оны 11 дүгээр сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 1866 эх төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеээс 40 төрөлт буурсан байна. Нийт төрсөн эхийн 92.0 хувь нь аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт, сум дундын, сумын эмнэлэгт 8.0 хувь нь төржээ. Нялхасын эндэгдэл эхний 10 сарын байдлаар 17 гарчээ.

11 сарын байдлаар нийт 1231 халдварт өвчин бүртгэгдэж 10,000 хүн амд 139.9 байгааг өнгөрсөн оны мөн үе (166.2) тэй харьцуулахад буурч, сүрьеэгийн 2 нас баралт бүртгэгдсэн байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад БЗДХ-ын тохиолдлын тоо буурч, нийт халдварт өвчний 79.0 хувийг эзэлж байна. Бүртгэгдсэн БЗДХ-ын 973 тохиолдлын 18.2 хувийг заг хүйтэн, 64.3 хувийг трихомониаз, 17.5 хувийг тэмбүүгийн өвчлөл эзэлж, өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад заг хүйтэний өвчлөл буурч, бусад халдварууд ижил түвшинд байна.

Аймгийн хэмжээнд эхний 11 сарын байдлаар нас баралтын 369 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеээс 78 тохиолдлоор буурч, нийт нас баралтын 21.7 хувь нь эмнэлэгт нас барснаас 33.7 хувь нь хоног болоогүй нас барсан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс буурсан үзүүлэлттэй байна.

Нийт 14676 түргэн тусламжийн дуудлага бүртгэгдсэний 22.6 хувийг алсын, 7.8 хувийг осол гэмтлийн дуудлага эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад түргэн тусламжийн дуудлага болон нийт дуудлаганд эзлэх алсын дуудлага нэмэгдэж, осол гэмтлийн дуудлага буурсан байна.

ГЭМТ ХЭРЭГ

1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл түүний шийдвэрлэлтийн талаар:

Тус цагдаагийн газар нь 2020 оны эхний 11 сард иргэд, аж ахуйн нэгжээс 4484 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч, шалгасан нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 6224 нэгжээр буюу 16.1 хувиар өссөн байна.

920 буюу 20,5%

- ✓ 497 буюу 54 хувьд хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээсэн
- ✓ 402 буюу 43,7 хувьд хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзах санал гаргасан.

3564 буюу 79,4%

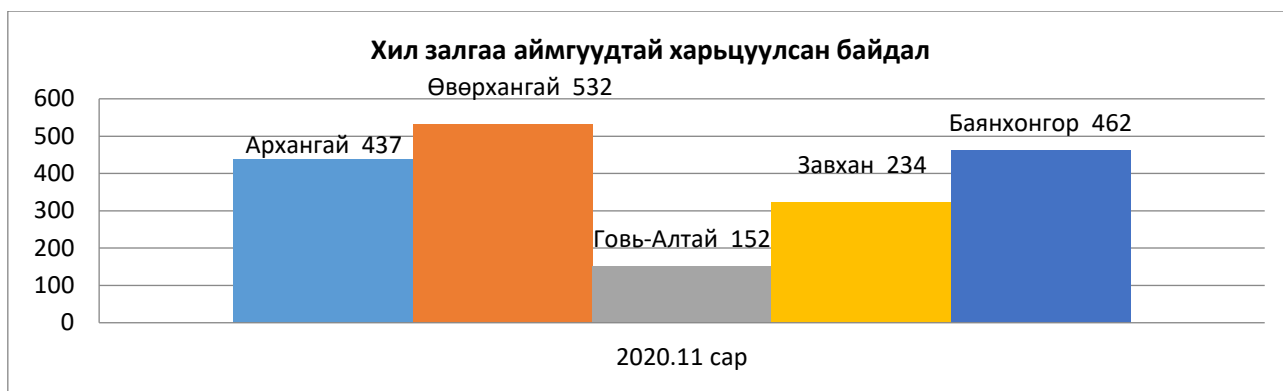
- ✓ 2552 буюу 71.6 хувийг Зөрчлийн хэрэг нээсэн болон хялбаршуулсан журмаар шийдсэн
- ✓ 948 буюу 26.6 хувийг зөрчлийн шинжгүй үндэслэлээр татгалзсан
- ✓ 50 буюу 1.4 Харъяаллын дагуу шилжүүлсэн
- ✓ 1 буюу 0.02 хувийг ердийн журмаар шийдвэрлэсэн байна.

Гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 291 буюу 31,6 хувийг 5 хоногт, 603 буюу 65,5 хувийг 6-19 хоногт, Зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 3445 буюу 96,6 хувийг 5 хоногт, 105 буюу 2.9 хувийг 6 ба түүнээс дээш хоногт тус тус шалгаж шийдвэрлэсэн.

2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

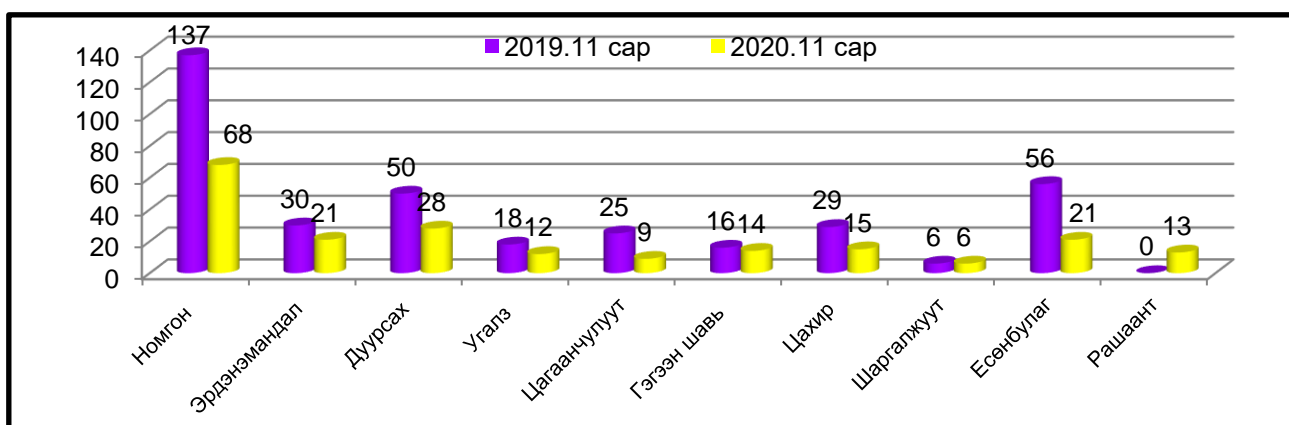
Аймгийн хэмжээнд энэ оны эхний 11 сард 462 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 156 нэгжээр буюу 25,2 хувиар буурсан.

Ааууиоїіāīō āéīāā īū āyīō о᠅᠔āēēī āā᠔āēōāā᠔āā хил залгаа аа°᠔᠔āīāāē аймгаас 13,1 хувиар бага бол Архангай, Аїāü-Àē᠔āé, Çāā᠔āī аймгаас 4,3-2 дахин их байна.

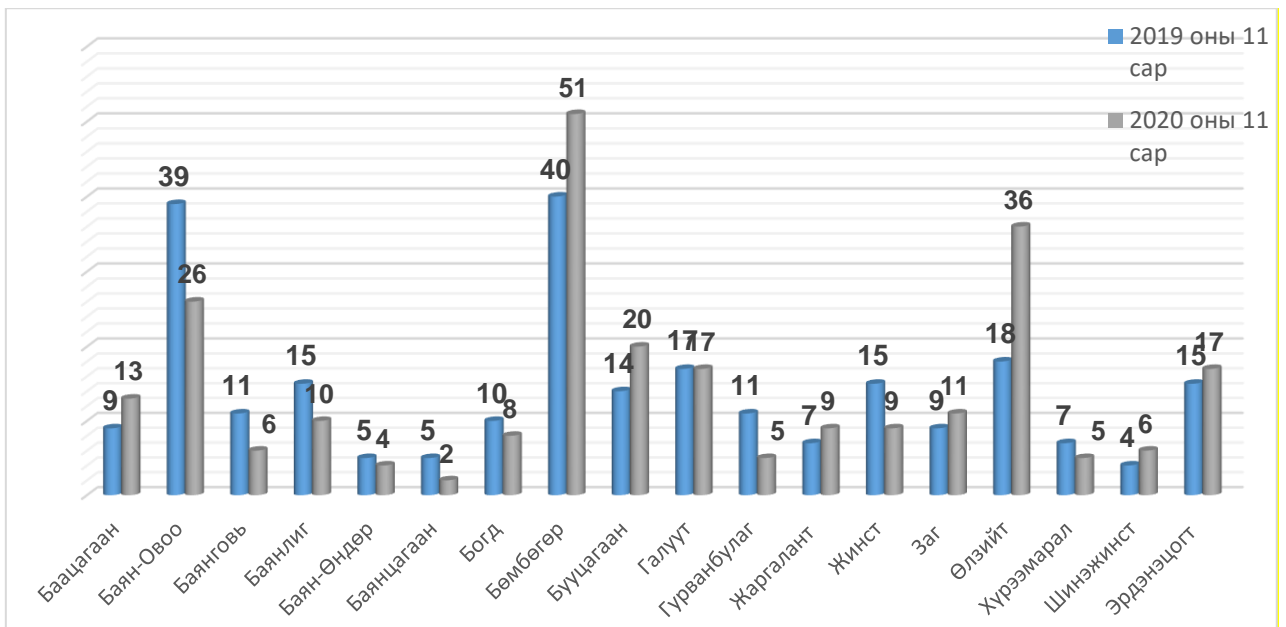

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 204 буюу 44,1 хувь нь Баянхонгор суманд, 238 буюу 57,9 хувь нь бусад суманд үйлдэгдсэн ба Баянхонгор суманд үйдэгдсэн хэрэг 44,4 хувиар буурсан бол, бусад сумдад үйлдэгдсэн хэрэг 2,7 хувиар өссөн байна.

Гэмт хэргийн гаралтыг багаар нь харьцуулсан байдал

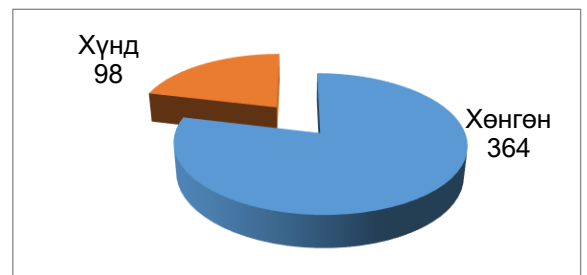
Гэмт хэргийн гаралтыг сумдаар нь харьцуулсан байдал

Энэ хугацаанд хэрэг бүртгэлтийн 310 хэрэг бүртгэгдснээс 169 хэргийн холбогдогчийг яллагдагчаар татаж ял сонгосон. Нийт гэмт хэргийн илрүүлэлт 54,5 хувьтай байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 4,6 пунктээр өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал:

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 364 буюу 78,7 хувь нь хөнгөн ангилалын, 98 буюу 21,2 хувь нь хүнд ангилалын гэмт хэрэг бүртгэгдсэн.

2020 оны 11 сарын байдлаар /өссөн дүнгээр/

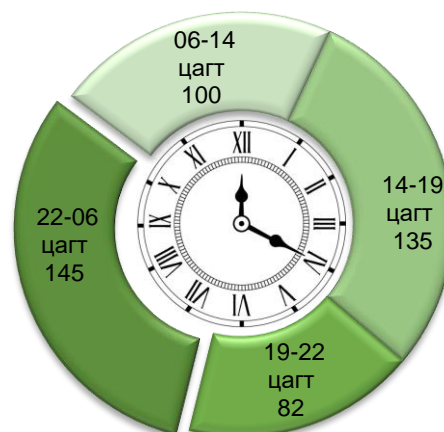
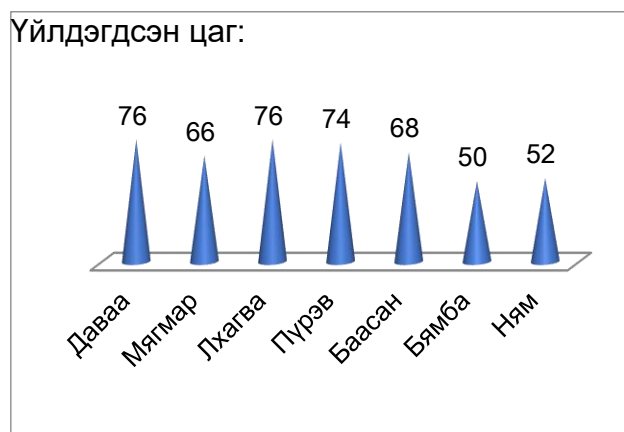
Хэргийн ангилал	2019 оны 11 сар	2020 оны 11 сар	Харьцуулалт
Хүнийг алах	6	2	-4 -66,6%
Хүнийг амиа хорлох нөхцөл байдалд хүргэх	8	4	-4 -100%
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	174	139	-35 -20,1%
Хүчиндэх	30	23	3 15%
Хулгайлах	168	80	-103 -52,3%
Тээврийн хэрэгслийн хулгай	9	2	-7 -77,7%
Мал хулгайлах	89	67	-22 -24,7%
Дээрэм	1	2	1 100%

Залилах	26	24	-2	-7,7
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхолын эсрэг	1	1		
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг	22	28	6	27,2%
Хүрээлэн буй орчны эсрэг	22	52	30	1,3 дахин
Бусад	81	40	-41	-50.6%

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн газар, гараг, цаг хугацаа:

Баянхонгор аймагт бүртгэгдсэн 462 гэмт хэргээс 127 буюу 27,4 хувь нь гэр орон сууцанд, 37 буюу 8 хувь нь гудамж талбайд, 37 буюу 8 хувь нь олон нийтийн газар, 7 буюу 1,5 хувь нь төрийн байгууллагад, 5 буюу 1 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 24 буюу 5,2 хувь нь авто замд, 10 буюу 2,1 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 215 буюу 46,5 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Үйлдэгдсэн гараг:

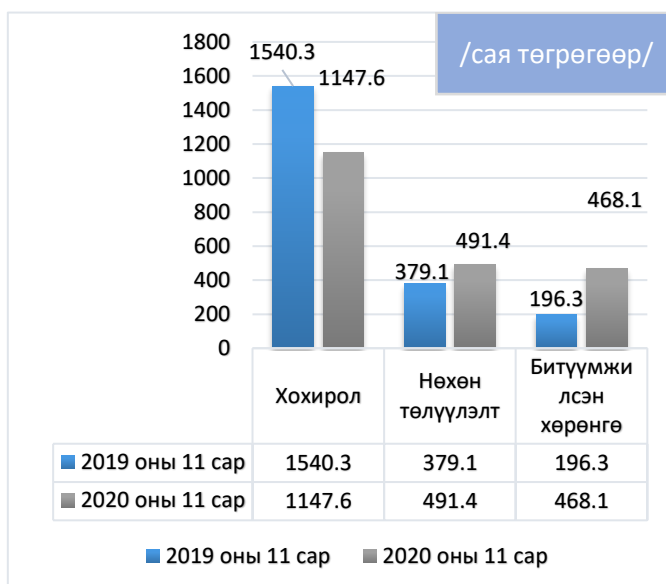
Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн:

Энэ хугацаанд нийт 387 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 7 нэгжээр буюу 1,7 хувиар буурсан бөгөөд үүнээс 37 буюу 9,5 хувь нь эмэгтэй хүн холбогдон шалгагдсан байна.

Гэмт хэргийн улмаас хохирсон хүн, байгууллага:

Гэмт хэргийн улмаас 470 иргэн хохирч, үүнээс 168 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 9 нэгжээр буюу 5 хувиар, 13 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 15 нэгжээр буюу 53,5 хувиар тус тус буурсан байна.

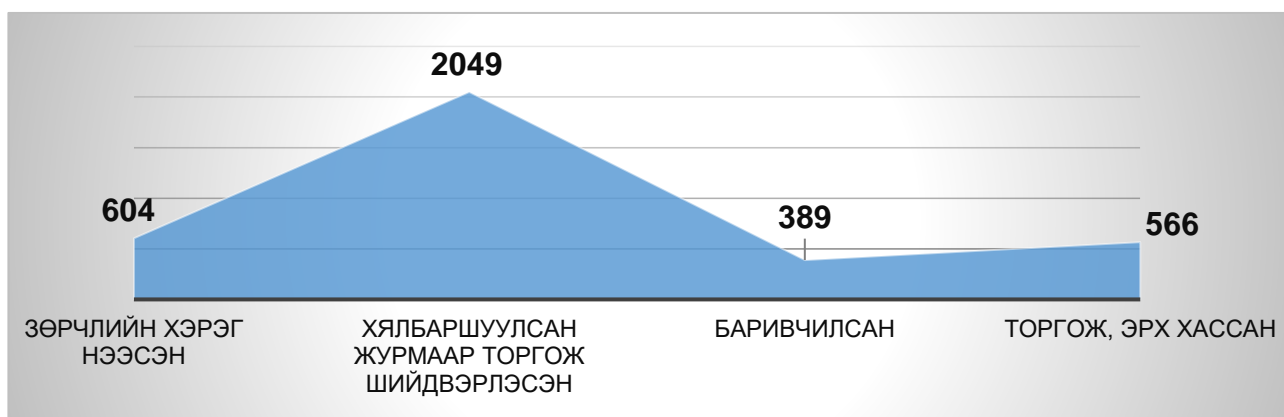
Гэмт хэргийн улмаас 1147,6 сая төгрөгийн хохирол учирснаас 491,4 сая төгрөгийг нөхөн төлүүлж, хохирол нөхөн төлүүлэлт 42,8 хувьтай байна.

2. Зөрчлийн мэдээ

Баянхонгор аймагт 2020 оны эхний 11 сард 25941 зөрчил бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 706 нэгжээр буюу 2,6 хувиар буурсан. **Ердийн журмаар /бэлэн бус торгуулийн арга хэмжээгээр/ 23288 зөрчлийг 466314,8 мянган төгрөгөөр, 2049 зөрчлийг хялбаршуулан шалгах журмаар шийдвэрлэж 396755,0 мянган төгрөгөөр тус тус торгож, нийт 863069,8 мянган төгрөгийн торгууль ногдуулан ажилласан байна.**

389 хүнд баривчлах шийтгэл ногдуулсан нь өнгөрсөн оны мөн үетэй

харьцуулахад 46 нэгжээр буюу 13,4 хувиар өссөн, 566 зөрчлийг торгож, эрх хассан нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 31 нэгжээр буюу 5,2 хувиар буурсан байна.

Зөрчил үйлдэгдсэн цаг хугацаа, гарагийг нийт зөрчилтэй харьцуулсан эзлэх хувь:

Зөрчил гарсан цагаар нь:		Зөрчил гарсан өдрөөр нь:	
		Даваа гараг	3950 буюу 15.2%
		Мягмар гараг	4135 буюу 15.9%

13-18 цагт	11765 буюу 45.4%	Лхагва гараг	4292 буюу 16.5%
		Пүрэв гараг	4118 буюу 15.9%
		Баасан гараг	3647 буюу 14%
		Бямба гараг	3004 буюу 11.6%
01-05 цагт	698 буюу 2.7%	Ням гараг	2795 буюу 10.8%

Зөрчил үйлдэгдсэн байдлыг онцлогоор нь авч үзвэл:

Зөрчил үйлдэгдсэн онцлог	2019.11 сар	2020.11 сар	Харьцуулалт	
			Тоогоор	Хувиар
Согтуугаар	1367	1592	225	16.5%
Бүлэглэн	2	0	-2	-100%
Галт зэвсэг ашиглан	1	2	1	50%
Хүүхэд оролцсон	24	8	-16	-33.3%
Эмэгтэй хүн оролцсон	136	174	38	27.9%
Харъяалалгүй	-	2	2	100%
Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас	114	139	25	21,9%

Энэ хугацаанд 936 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 212 нэгжээр буюу 18,4 хувиар буурсан. Эрүүлжүүлэгдсэн хүний 32 буюу 3.4 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байна.

**БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС**